

Općina Viškovo

i.

Na temelju članka 25. Statuta Općine Viškovo (»Službene novine« Primorsko-goranske županije broj 16/93 i 29/94), Općinsko vijeće Općine Viškovo, na 52. sjednici održanoj 15. ožujka 2001. godine donijelo je

ZAKLJUČAK

o davanju prethodne suglasnosti na 2. izmjenu i dopunu Statuta javne ustanove Narodna knjižnica i čitaonica »Halubajska zora Viškovo

I.

Daje se prethodna suglasnost na 2. izmjenu i dopunu Statuta Javne ustanove Narodna knjižnica i čitaonica »Halubajska zora« Viškovo.

ii.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom objave u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Klasa: 021-04/01-01/8

Ur. broj: 2170-09-01-1-01-10

Viškovo, 15. ožujka 2001.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VIŠKOVO

Predsjednik
Općinskog vijeća
Tomislav Blažić,
dipl. oec, v. r.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Smiljko Sokol, predsjednik Suda te suci Marijan Hranjski, Petar Klarić, Jurica Malčić, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Jasna Omejec, Emilija Rajić, Viče Vukojević i Milan Vuković, u povodu prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom drugog propisa, na sjednici održanoj dana 14. ožujka 2001. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti te se ukida Odluka o obvezatnom tipu kioska (»Službene novine« Županije primorsko-goranske, broj 15/95 i 17/97).

II. Odluka iz točke I. izreke prestaje vrijediti po isteku tri mjeseca od dana njene objave u »Narodnim novinama«.

III. Ova Odluka će se objaviti u »Službenim novinama« Županije primorsko-goranske.

O b r a z l o ž e n j e

1. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti određaba Odluke navedene u izreci podnijela je MANTRA INTERNATIONAL d.d. iz Rijeke, a zbog nesuglasnosti te Odluke s člankom 49. stavkom 2. Ustava.

U prijedlogu i dopuni prijedloga navodi se da određivanje obvezatnog tipa kioska kao što su »TIBO« i »EUROMODUL«, zatim djelatnosti koje se može u njima obavljati, stvara neravnopravnost među trgovačkim društvima i poduzetnicima, odnosno uvodi monopol proizvođača tih tipova kioska. Naprotiv, odlukom bi se, prema mišljenju predagatelja, mogle propisati samo dimenzije kioska, ali ne i njegov obvezatni tip, dok ograničenje glede djelatnosti kioska u smislu određivanja isključivo prodaje, a ne i drugih poslova (usluge, reklamiranje i slučno), i to prodaje određenih artikala, može biti propisano samo zakonom, ali ne i odlukom lokalne vlasti. Osim toga, kiosci koji se postavljaju u obalnom području, službe turizmu i ugostiteljstvu.

Stoga se predlaže pokretanje postupka, odnosno ukidanje osporene Odluke.

2. Općinsko poglavarstvo Općine Kostrena, kao donositelj osporene Odluke, očitovalo se o navodima predlagatelja podneskom, klasa: 335-01/00/01/3, ur. broj: 2170-07-02-00-2 od 21. studenoga 2000. Poglavarstvo prijedlog smatra u cijelosti neosnovanim te je navelo: u okviru svog samoupravnog djelovanja sukladno odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, općina osigurava uvjete za uređenje prostora te vodi brigu o uređenju naselja i obavljanju uslužnih djelatnosti; donošenjem osporene Odluke namjera je bila sačuvati obalni pojas i zaštititi ga od pojedinačnih zahvata u prostoru; kako se radi o najatraktivnijem dijelu Općine Kostrena, kao i šireg županijskog područja, naročito u ljetnim mjesecima, propisivanjem tipskih objekata nastojala se izbjeći anarhija na obalnom pojasu; osporeni propis, suprotno od navoda predlagatelja, upravo omogućava svim poduzetnicima da svoju djelatnost obavljaju pod jednakim uvjetima. Navedeno je da je osporena Odluka još uvijek na snazi, te da je Odlukom o nadopuni osporene Odluke od 22. srpnja 1997. dodan još i članak 1a.

3. Osporena Odluka glasi:

» Članak 1.

U obalnom pojasu Općine Kostrena mogu se postavljati isključivo tipizirani objekti-kiosci tipa »TIBO« i »EUROMODUL«.

Članak 1 a.

U ostalom dijelu područja Općine Kostrena preporuča se postava kioska tipa »TIBO« i »EUROMODUL«, a koji će se postavljati nakon stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 2.

Kiosci iz članka 1. se mogu postavljati na onim lokacijama, te obavljati prodaju onih artikala koje odredi odnosno s kojima se suglasi Općinsko poglavarstvo Općine Kostrena.

Članak 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u »Službenim novinama« Županije primorsko-goranske.«

Osporena Odluka (članci 1., 2. i 3.) je donesena 6. ožujka 1995., dok je 22. srpnja 1997. donesena Odluka o nadopuni Odluke o obvezatnom tipu kioska (»Službene novine« Županije primorsko-goranske broj 17/97), kojom je osporenoj Odluci dodan citirani članak 1a.

4. Sukladno odredbi članka 40. u svezi s člankom 24. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 99/99, nastavno: Ustavni zakon), prijedlog s ostalom relevantnom dokumentacijom dostavljen je Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja radi očitovanja na navode predlagatelja.

U mišljenju od 7. veljače 2001. godine ovo Ministarstvo je ukazalo na zakonske odredbe prema kojima je za postavljanje kioska i druge građevine gotove konstrukcije do 12 m² građevinske (bruto) površine potrebno pribaviti lokacijsku dozvolu prema posebnom propisu, a to je u ovom slučaju Zakon o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98 i 61/00). U odnosu na određenje pojma »kiosk«, Ministarstvo je navelo da je to samostalni objekt proizveden kao montažni objekt specifične i određene namjene davanja usluga bez pristupa primalaca usluga u takav objekt.

Na poseban upit Suda glede proizvođača osporenog tipa kioska, Ministarstvo je navelo da prema raspoloživim podacima, proizvođač kioska tipa »TIBO« je »Treći maj« iz Rijeke, dok je kiosk tipa »EUROMODUL« proizveden u tvrtki »Euromodul« iz Rijeke. Također postoje podaci da se više tvrtki bavi proizvodnjom kioska, kao npr. »TOP« - Tvornica olovnih proizvoda iz Kerestince, što znači da se izborom tipa kioska odabire proizvođač toga proizvoda.

Ministarstvo je zaključno navelo da se u konkretnom slučaju ne radi o univerzalnom tipu kioska te da svaki proizvođač koji se bavi proizvodnjom kioska može imati svoj tip kioska s time da se pridržava normi za izradu kioska, tj. da je to objekt montažnog karaktera izrađen od materijala koji se može montirati na određenu površinu zemljišta.

Prijedlog je osnovan.

5. Osporenu Odluku odnijelo je Općinsko poglavarstvo Općine Kostrena na temelju članka 55. Statuta Općine Kostrena (»Službene novine« Županije primorsko-goranske, broj 14/93 i 11/97), kojim je pobliže utvrđen djelokrug tog Poglavarstva.

Prema članku 7. stavku 2. općih odredbi Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, broj 90/92, 94/93 i 17/97), statutom općine, a u skladu sa zakonom, podrobnije se uređuje samoupravni djelokrug općine, utvrđuje njeno ustrojstvo, ovlaštenja i način rada tijela općine. Ure-

dujući samoupravni djelokrug općine, istim Zakonom je u članku 12. određeno da je općina samostalna u odlučivanju u poslovima iz svog samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom i tim Zakonom.

Člankom 13. tog Zakona utvrđen je samoupravni djelokrug općine, prema kojem općina, pored ostalog, obavlja i ove poslove: »1. osigurava uvjete za razvitak gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje općine, 2. osigurava uvjete za uređenje prostora i urbanističko planiranje te zaštitu čovjekovog okoliša, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.«

6. Razmatrajući odredbe osporene Odluke, navode predlagatelja, navode donositelja osporene Odluke te Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, kao i mjerodavne pravne norme, Ustavni sud je utvrdio da osporeni akt nije u suglasju sa zakonom i Ustavom Republike Hrvatske.

7. Poduzetnička i tržišna sloboda su temelji gospodarskog ustroja Republike Hrvatske (članak 49. stavak 1. Ustava), a ustavno jamstvo jednakog pravnog položaja svih poduzetnika na tržištu, te zabrana monopolističkog ponašanja (članak 49. stavak 2. Ustava) u funkciji su ostvarivanja tog gospodarskog sustava.

Međutim, u ostvarivanju Ustavom zajamčenih poduzetničkih sloboda, poduzetnike, jednako kao i sve druge pravne subjekte, bilo na tržištu ili izvan njega, prije svega obvezuje ustavna norma iz članka 5. stavka 2. Ustava, prema kojoj je svatko dužan držati se Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske.

Poduzetnička sloboda se može ograničiti kada je to propisano zakonom radi zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, prirode, ljudskog okoliša i zdravlja ljudi (članak 50. stavak 2. Ustava), koja ustavna odredba ima svoje uporište u odredbi članka 16. Ustava, prema kojoj se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi, te pravni poredak, javni moral i zdravlje, s time da svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinačnom slučaju.

Stoga je ograničavanje prava slobodnog nastupanja na tržištu, kao i dovođenje pojedinih poduzetnika u nejednak položaj na tržištu, dopušteno samo u slučajevima propisanim zakonom, vodeći računa o njegovoj razmjernosti.

8. Prema odredbama Zakona o trgovini (»Narodne novine« broj 11/96, 101/98, 75/99 i 76/99), kiosci su prodajna mjesta na kojima se obavlja prodaja robe izvan prodavaonica ako su za takav način prodaje ispunjeni propisani uvjeti, a za prodaju robe u kioscima na određenoj lokaciji potrebno je odobrenje nadležnog tijela lokalne samouprave (članci 13. i 14.).

Na temelju članka 17. stavaka 2. i 3. Zakona o trgovini, ministar gospodarstva je donio Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za poslovne prostorije u kojima se obavlja trgovina i posredovanje u trgovini i uvjetima za prodaju robe izvan prostorija (»Narodne novine« broj 37/98).

Odredbama članka 66. tog Pravilnika određeno je da je kiosk prostorija u kojoj se prodaja robe na malo obavlja kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaska kupca

u prodajni prostor, te su određeni tehnički uvjeti kojima takav objekt mora udovoljavati, primjerice glede visine, slobodne površine, mikroklimatskih uvjeta, konstruktivne izvedbe, uvjeta toplinske zaštite, dok je člankom 67. Pravilnika propisana oprema kioska za prodaju pojedinih vrsta roba (kruh, pecivo, meso, riba, mesni i mliječni proizvodi), kao i obveza osiguravanja pomoćnih prostorija za sanitarne i higijenske potrebe zaposlenog osoblja.

9. Sukladno navedenim ustavnim i zakonskim odredbama, ocijenjeno je da Općina Kostrena nije imala pravo odrediti obvezatni tip kioska koji se može postaviti u njenom obalnom pojasu na način kako je to učinjeno osporenom Odlukom.

Propisivanjem određenog tipa kioska obvezatnim, u kojem se prepoznaje i njegov proizvođač, izravno se pogoduje prije svega proizvođaču takvog tipa kioska, kao i onim poduzetnicima koji svoju djelatnost obavljaju upravo u tim kioscima, čime se stvara nejednakost na tržištu prema drugim proizvođačima kioska.

Zbog toga su odredba članka 1. osporene Odluke, kojom je propisana obveza postavljanja kioska isključivo tipa »TI-BO« i »EUROMODUL« u obalnom pojasu Općine Kostrena, te članka 1a. iste Odluke, kojom se u ostalom dijelu područja Općine Kostrena preporuča postava isto takvih tipova kioska, nezakonita i neustavna.

Naime, općina, u okvirima propisanim zakonom, nema pravo određivanja obvezatnog tipa kioska konkretnog proizvođača, ali ima pravo propisati sve elemente koji određuju izgled kioska (uključujući oblik i boju), a koje mora zadovoljiti svaki proizvođač koji izrađuje kiosk za područje Općine Kostrena.

10. Ustavni sud je nadalje utvrdio da odredba članka 2. osporene Odluke, prema kojoj će o lokaciji kioska i vrsti robe koja će se u kioscima prodavati odlučivati nadležno tijelo Općine Kostrena, nije u nesuglasju sa zakonom i Ustavom. Međutim, zbog funkcionalne vezanosti te odredbe s odredbama članaka 1. i 1a., ukinut je i taj članak, odnosno Odluka u cijelosti.

11. Odluka kao u točki I. izreke donesena je na temelju članka 54. stavka 1. Ustavnog zakona, u svezi s člankom 129. stavkom 1. podstavkom 2., odnosno člankom 131. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske.

Ustavni sud je odgodio prestanak važenja ukinute Odluke (točka II. izreke) sukladno članku 53. stavku 2. Ustavnog zakona, dok je o objavi ove odluke odlučeno na temelju članka 28. Ustavnog zakona.

Broj: U-II-593/1997
Zagreb, 14. ožujka 2001.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik
dr. se Smiljko Sokol, v. r.

Suglasnost ovog otpavka s izvornikom ovjerava:
Voditelj Službe sudske pisarnice
Vladimira Vodanović, v. r.